

Ole Ivar Ness
Neset
7882 NORDLI

Vår dato:
16.11.2017

Deres dato:
15.11.2017

Vår ref.:
2017/1690
Arkivkode:434.11

Deres ref.:

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Lierne kommune

Ole Ivar Ness og Jarle Ness søkte skriftlig i e-post onsdag den 15. november 2017 kl. 09.50 om skadefellingstillatelse på ei gaupe i områdene i og rundt det rovdyravvisende gjerdet på Neset i Lierne kommune. Bakgrunnen for søknaden var ønsket om å forebygge skader forvoldt av gaupe i forkant av beitesesongen 2018. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avslår søknaden om skadefellingstillatelse på ei gaupe. Begrunnelse for avslaget er at felling er et rent bestandsregulerende tiltak. Avslaget ble formidlet på e-post torsdag den 16. november 2017.

Bakgrunnen for søknaden

Onsdag den 15. november 2017 kl. 09.50 søkte Ole Ivar Ness og Jarle Ness skriftlig i e-post om skadefellingstillatelse på ei gaupe på Neset i Lierne kommune. Søknaden ble også muntlig formidlet i telefon mellom Ole Ivar Ness og Lina Nøstvold hos Fylkesmannen samme dag. Bakgrunnen for søknaden var tap av flere lam beitesesongen 2017, samt at det var observert ferske spor etter gaupe innenfor det rovdyravvisende gjerdet nå nylig.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 20. april d.å. en kvote på fem gauper for betingede skadefellingstillatelser. Av kvoten på fem gauper er ingen ennå felt på skadefelling. Det ble imidlertid påkjørt ei voksen hanngaupe i Fræna kommune den 30. september d.å. Denne skal belastes skadefellingskvoten jf. retningslinjene til rovviltforskriften § 7. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er fire dyr.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk...

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf.

forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 20. april 2017.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1370 ble det registrert 18,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2017 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 16,7, noe som også er over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2018 (antall familiegrupper før jakta i 2018). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er skadeområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6 og terskelen for å gi skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn i områder med mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 20. april d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Søker har fått avslag på sin søknad om skadefellingstillatelse, og Fylkesmannen anser dermed ikke at §§ 10 - 12 som relevant i denne saken.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2017 godt over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1370. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2018. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 20. april d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Lierne kommune ligger utenfor forvaltningsområde for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder innenfor forvaltningsområdet.

Selv om terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelser på gaupe utenfor yngleområdet for gaupe er svært lav, ønsker ikke Fylkesmannen å gi fellingstillatelse med bakgrunn i det som, i dette tilfellet, i praksis dreier seg om et bestandsregulerende tiltak. Selv om søker har mistet flere lam under beitesesongen 2017, er det ikke påvist dokumenterte tap forvoldt av gaupe. Søknaden begrunnes derfor kun med at det er dokumentert spor etter gaupe i området, og det i en periode av året hvor sauebesetningen ikke er på beite. Det er derfor ikke snakk om en akutt skadesituasjon, men et ønske om å forebygge skader før beitesesongen i 2018. En eventuell tillatelse ville derfor hovedsakelig kun ha bestandsregulerende effekt. Selv om området i sin helhet befinner seg utenfor yngleområdet for gaupe i region 6, må forekomst av gaupe påregnes. Spor etter gaupe gir ikke alene grunnlag for å innvilge søknad om skadefelling av noen av rovviltartene, ei helle gaupe.

I følge rovviltforlikets punkt 2.2.9 er det kvotejakt som skal være hovedvirkemiddelet for regulering av gaupebestanden og Fylkesmannen henviser derfor til den forestående kvotejakta på gaupe som starter den 1. februar 2018.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fattet følgende vedtak:

- Søknaden fra Ole Ivar Ness og Jarle Ness om skadefellingstillatelse på ei gaupe ved Nesset i Lierne kommune avslås.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	Nordli
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Jarle Ness	Neset	7882	NORDLI